

אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וְיוֹמִין טָבִין אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵא דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְוִי לְאַתְתָּא דְאַתְפְּרִנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחָא, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בִּיּוֹנָה, דְאַתְמַר (בראשית ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וְאַמְאֵי עֲלָה זֵית, אֲלֵא אֲמַרְתּוּ יוֹנָה, רַבּוֹן עֲלִמִין, תְּהֵא מְזוֹנָא דִילֵי מְסוּרָה בִּידָךְ וְתֵהּא מְרִירָא כְּזֵית, וְלֵא תְהֵא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בְּיַד שְׁלִיחַ, וְשְׁלִיחַ כְּהֵא אֲתַר דָּא מְטַטְרוּן, וְעוּד שְׁכִינְתָּא אֲתַקְרִיאַת צְלוּתָא דְפְסָחָא מְסַטְרָא דִימִינָא, צְלוּתָא דְרֵאשׁ הַשְּׁנָה מְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, צְלוּתָא דְשְׁבוּעוֹת מְסַטְרָא דְאַמְצַעִיתָא, יְהוּ"ה אִיְהִי בְּכָל אֲתַר לְקַבְּלָא לָהּ, (ולתקוני מאני קרבא).

מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וְיוֹמִים טוֹבִים מְבִיאִים לָהּ מְזוֹן עַל יְדֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אוֹי לְאַשֶׁה שְׁמַתְפְּרִנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהוּ בִּיּוֹנָה, שְׁנַאֲמַר וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וְלָמָּה עֲלָה זֵית? אֲלֵא אֲמַרְתּוּ הַיּוֹנָה, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יְהִיָּה מְזוֹנֵי מְסוּר בִּידָךְ וְיְהִיָּה מְרוּר כְּזֵית, וְלֵא יְהִיָּה מְתוּק וּמְסוּר בְּיַד שְׁלִיחַ, וְהַשְּׁלִיחַ בְּמָקוֹם הַזֶּה זֶה מְטַטְרוּן. וְעוּד, שְׁכִינָה נִקְרֵאת תְּפִלָּה שֶׁל פְּסַח מְצַד הַיָּמִין, תְּפִלַּת רֵאשׁ הַשְּׁנָה מְצַד הַשְּׁמַאל, תְּפִלַּת שְׁבוּעוֹת מְצַד הָעֲמוּד הָאַמְצָעִי, יְהוּ"ה הוּא בְּכָל מָקוֹם לְקַבְּלָא אוֹתָהּ (ולתמן את כלי הקרב).

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֶת יְהוּ"ה (מיכה ב) מָאן רִיב יְהוּ"ה וּמָאן הָרִים, רִיב יְהוּ"ה דָּא שְׁכִינְתָּא, הָרִים אֲלִין אֲבָהוֹן, רִיב אִיְהִי קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, עַל בְּנֵהָ דְאִינוּן בְּגְלוּתָא, וּבְזַמְנָא דְלֵאוּ אִינוּן בְּגְלוּתָא, אִיְהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל אִינוּן מְסַכְּנִין דְאַזְלִין מִתְתַּרְכִּין מְאַתְרֵיהוּ, בְּגִין דִּירְחִים עֲלֵיהוּ, וּקְרָא אוֹכַח, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה כז ח) אוּ יַחֲזֶק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, תְּרִי שְׁלָמֵי, חַד עִם שְׁכִינְתָּא דְאִיְהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל מְסַכְּנָא, וּמָאן אִיְהוּ מְסַכְּנָא דְעַבְדַּת רִיב בְּגִינֵיהּ, דָּא מְסַכְּנָא דְאִיְהוּ מְסַטְרָא דְצַדִּיק, וְכָל שְׁפָן פִּד צַדִּיק דְאִיְהוּ חֶרֶב וְיָבֵשׁ בַּח"י בְּרַכְּאָן דְצְלוּתָא, וְצוּוחִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְאַתְמַר לְגַבִּיָּהוּ (משלי א כח) אַז יִקְרָאנִי וְלֵא אֶעֱנֶה.

דְּבַר אַחַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה, מֵה זֶה רִיב יְהוּ"ה וּמֵה זֶה הָרִים? רִיב יְהוּ"ה זֶה הַשְּׁכִינָה, הָרִים אֵלוּ הָאֲבוֹת, רִיב הֵיא קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּנֵיהָ שְׁהִם בְּגְלוּת, וּבְזַמֵּן שְׁאִינִם בְּגְלוּת, הֵיא רִיב אֲלִיו עַל אוֹתָם הָעֲנִיִּים שְׁהוֹלְכִים מְגַרְשִׁים מְמָקוֹמָם כְּדִי שְׁיִרְחִם עֲלֵיהֶם, וְהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שְׁכַתוּב אוּ יַחֲזֶק בְּמַעוּזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת, אֶחָד עִם הַשְּׁכִינָה, שְׁהֵיא רִיב אֲצִלוּ עַל הָעֲנִי, וּמִי הוּא הָעֲנִי שְׁעוֹשֶׂה רִיב בְּשִׁבִילוֹ? זֶהוּ הָעֲנִי שְׁהוּא מְצַד שֶׁל צַדִּיק, וְכָל שְׁפָן כְּשֶׁצַּדִּיק שְׁהוּא חֶרֶב וְיָבֵשׁ בְּשִׁמוּנָה עֲשֶׂרָה הַבְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וְצוּעֵקִים לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנַאֲמַר אֲלֵיהֶם אַז יִקְרָאנִי וְלֵא אֶעֱנֶה.

וּכְמוֹ שְׁשְׁכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה הֵיא רִיב עַל צַדִּיק שְׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, חֶרֶב וְיָבֵשׁ, (חֶרֶב מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְיָבֵשׁ מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת) כֵּן הוּא רִיב הַשְּׁכִינָה

עֲלָאָה בְּגִינֵיהּ עִם קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (דברים יז ח) דְּבַרֵי רִיבוֹת

העליונה בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, ועליהם נאמר דברי ריבות בשעריך, ובזמן ששתיים הן ריבות בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא צועק אל ישראל למטה, או יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי. שני שלומים, פנגד שתי ריבות, וקשה היא לה מהכל הפדות הקדוש ברוך הוא ממנה, וזו מחלקת לשם שמים.

ובשנופתת, נופלת לרגליו, זהו שפתיב ותגל מרגלותיו ותשכב, ונופתת לפניו בנפילת אפים, משום שצדיק שהוא ח"י העולמים עני בגלות, וצדיק פשהוא מחוץ למקומו, נאמר בו נשקו בר פן יאנף, וכששכינה מחוץ למקומה נקראת ברייתא, הוא בן והיא ברייתא, ששבת שנוספת לעני שהוא צדיק, יום השבת ודאי, שאין לו משלו אלא נשמה יתרה שנוספת אליו בשביל השכינה, הוא נקרא מוסף שבת.

ובאותו זמן היא נקראת תוספתא, מצד של יום שבת כמה תוספות יורדים עמה לתלמידי חכמים, שנקראו נשמות יתרות. זהו שכתוב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלו (הט) שנוספים לעם הקדוש בערב שבת, יורשים אותם תלמידי חכמים בימי החל, ובהם נעשה חל קדש, ואלו הם תוספות שיורדים מתוספתא.

שודאי השכינה היא תקון הגוף של הקדוש ברוך הוא, היא ברייתא פשנאמר בה ותגל מרגלותיו, והיא תוספתא מצד של ח"י העולמים, שהוא מוסף שבת, והיא משנה מצד של גוף, משנה תורה ודאי, והיא התקפה מצד של זרוע ימין המלך. זהו

בשעריך, ובזמנא דתרוייהו אינון ריבות בגיניה עם קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא צווח לגבי ישראל לתתא, או יחזק במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי (ישעיהו כז ה), תרי שלומים, לקבל תרי ריבות, וקשיא איהי לה מפלא, אפרשותא דקודשא בריך הוא מינה, ודא איהו מחלוקת לשם שמים. ובר נפילת, נפילת לרגליו, הדא הוא דכתיב (רות ג ט) ותגל מרגלותיו ותשכב, ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק פד איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתרהא אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (ד"ד טו ע"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו מוסף שבת.

ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא, מסטרא דיום שבת כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו נשמות יתרות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא.

דודאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא פד אתמר בה (רות ג ט) ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה מסטרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי התקפא מסטרא דדרועא ימינא דמלכא, הדא

הוא דכתיב (שמות טו) ימינך יהו"ה נאדרי בכח, בכח תרגום בתוקפא, הצרכה איהי מסטרא דשמאלא, ובדרועא שמאלא אחיד בה, ובדרועא ימינא אתקן בה, ויימא קומי שבי ירושלם.

שפתוב ימינך יהו"ה נאדרי בכח, בכח תרגום בתוקפא, הצרכה היא מצד של שמאל, ובזרוע שמאל אוחוז בה, ובזרוע זמין מתקין בה, ויאמר קומי שבי ירושלם.

ועוד מסטרא דימינא איהי תוקפא לבר נש, ומסטרא דשמאלא יהיב לון צרכיהון בארע מדברא, שאלה איהי בפומא דמלפא, הדא הוא דכתיב (דברים לב ז) שאל אביך, ותיבתא לגביה הדא הוא דכתיב ונגדך, ובה בר נש שואל פענן ומשיב פהלכה.

ועוד מצד הימין היא חזק לאדם, ומצד השמאל נותן להם צרכיהם במקום מדבר, שאלה היא פפי המלך. זהו שפתוב שאל אביך, ותשובה אליו זהו שפתוב ונגדך, ובה אדם שואל פענן ומשיב פהלכה.

שמעתתא איהי בלבא דתמן מחשבה, תיקו איהי כד אסתלק מלפא מינה, הדא הוא דכתיב (תהלים לט א) נאלמתי דומיה החשתי מטוב, ובה צלותא בחשאי, וכד איהו תיקו אתמר בה (משלי א כח) אז יקראונו ולא אענה.

שמעתתא היא בלב ששם מחשבה, תיקו היא כשהמלך הסתלק ממנה. זהו שפתוב נאלמתי דומיה החשתי מטוב, ובה תפלה בחשאי, וכשהוא תיקו נאמר בה אז יקראנו ולא אענה.

בר שריא בה יהו"ה אתקריאת הגדה, בההוא זמנא אז תקרא ויהו"ה יענה, שטה אתקריאת כד לא יהא קושיא ומחלקת, הדא הוא דכתיב (ישעיה מ ד) כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו, והיה העקב למישור, פסק אתקריאת מפמה גוונין, אית בני נשא דמשתדלין באורייתא דבעל פה לשמה, ואינון בעלי אומנות לגבה, אית דפסקין בה אבנין כטורין וסלעין תקיפין, ולבתר דפסקין לון מתקנין לון בכמה פרוקין, ועלייהו אתמר (דברים כז ו) אבנים שלמות תבנה, ועבדין בהון פמה בנינין למלפא ולמטרוניתא לדיירא בינייהו.

בששורה בה יהו"ה נקראת הגדה, באותו זמן אז תקרא ויהו"ה יענה, שיטה נקראת כשלא תהיה קשיה ומחלקת, זהו שפתוב כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור. פסק נקראת מפמה גונים, יש אנשים שמשתדלים בתורה שבעל פה לשמה, והם בעלי אמונות אליה, יש שפוסקים בה אבנים פהרים וסלעים חזקים, ואחר שפוסקים אותם, מתקנים אותם בכמה ישובים, ועליהם נאמר אבנים שלמות תבנה, ועושים בהם פמה בנינים למלך ולגבירה לדור ביניהם.

ואית פסקות דאינון לבושין דמטרוניתא, וחתכין לון לכמה סטרין, ולבתר

ויש פסקות שהן לבושי הגבירה, וחותכים אותם לכמה צדדים, ואחר כך מתקנים אותם בכמה פרוקים, שתראה בהם הגבירה לפני המלך. באותו זמן וראיתה לזכר ברית עולם, ואלו הם

מתקנין לון בכמה פרוקין, לאתחזאה בהון מטרוניתא קדם מלפא, בההוא

לבושי הפהן, שהם ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ויש פסקות מבעלי המגנים הללו שבאים לבית המדרש, שפוסקים וחותכים בהם בלשונם, שהם כרמחים ותרבות, ואלו הם פרשים ותקיפים, כעורכי קרב בים ובכיבשה, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

אשריהם אם המלך ביניהם, שהוא העמוד האמצעי כולל שתי תורות, שהן תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנתנו מימין ומשמאל שבו מנצחים בקרב, אוי להם לאלו שיפנסו לערף קרב בשתי תורות בלי המלך, שעליהם נאמר אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אמניות נמצאים בתורה שבעל פה, והיא מבפנים. זהו שכתוב כל כבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא הולכת אליו בשתי שוקים, שהם שני עמודי אמת, וכשעולה בגוף בשתי זרועות המלך נקראת קבלה, וכשנושקת אותו בפיו, נקראת תורה שבעל פה. באותו זמן שעולה לפי המלך, מיד יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה אדבר בו. כשעומדת על רגליה בגלות האחרונה נקראת הלכה למשה מסיני, וכששורה בזרועות המלך נקראת קבלה למשה מסיני, וכששורה בפני המלך, מיד פה אל פה אדבר בו, וכשהיא מרחקת - הלכה ממשה, השכינה היא ריב ליהו"ה למטה, וכשאינה בזרועו - קבלה, היא ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו הריב שלהם? זו השכינה,

וכגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אליו תלת אבהו, מאי ריב דלהוון,

זמנא וראיתיה לזפור ברית עולם (בראשית ט טז), ואליו אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא, דפסקין וחתכין בהון בלישנהוון, דאינון כרומחין וסייפין, ואליו אינון פרשיין ותקיפין, פמגיחין קרבא בימא וכיבשתא, דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.

זכאין אינון אם מלכא בינייהו דאיהו עמודא דאמצעיתא, כליל תרין תורות דאנון תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתייהבו מימינא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי לון לאלין דינעלון לאגתא קרבא בתרין תורות בלא מלכא, דעלייהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אומניות משתפחין בתורה שבעל פה, ואיהי מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלכא, פד איהי אזלת גביה בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט, וכד סליקת בגופא בתרין זרועי דמלכא אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא דסלקא לפומא דמלכא, מיד יתקיים ברענא מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת הלכה למשה מסיני, וכד שרייא בדרועוי (דף טו ע"ב) דמלכא, אתקריאת קבלה למשה מסיני, וכד שרייא בפומא דמלכא מיד פה אל פה אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשה, שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.